Actum in Curia Regia Varsaviensi Feria Sexta post Festum Sancti Mathæi Apostoli & Evangelistæ videlicet Die Vigesima Tertia Mensis Septembris, Anno Domini Millesimô Septingentesimô Septuagesimô Qnartô.

AD Officium & Acta præsentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter veniens Magnificus Florianus Junosza Drewnowski Pocillator Terræ Łomzensis Confæderationis Generalis & Comitiorum Extraordinariorum Regni Secretarius Ejdem Officio & actis Ejus Sancitam Constitutionem infrascriptam obtulit & ad ingrossandum in Acta præsentia porrexit Tenoris talis. Ustanowienie Kommissyi nad Edukacyą Młodzi Narodowey Szlacheckiéy Dozor maiącey. Poniewaź Oyciec Swięty przez wydaną do wszystkich Państw Chrześciańskich Bullę niebawnie w Państwach Rzeczypospolitey publikowaną bydź maiącą, skassował Institutum Zakonu Xięży Jezuitow, kto-

rzy w Kraju więkſzą Część Funduſzow na Edukacyą Młodzi deſtynowanych. y więkſza Część Edukacyi za Dozwoleniem Rzeczypoſpolitey wielą Konſtytucyami nadanym utrzymywali. Więc ażeby z tych okoliczności Rzeczpoſpolita tak co do Edukacyi Młodzi Krajowey, iako też co do Dobr y Maiątkow nieponoſiła uſzczerbku: takowe czyniemy Rozrządzenie. Primo: Uſtanawiamy Kommiſſyą w Warſzawie odprawować ſię maiącą do Edukacyi Młodzi Szlacheckiey pod Protekcyą Jego Krolewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego, do ktorey ex Senatu & Miniſterio Wielebnych Wielmożnych y Urodzonych Xięcia Ignacego Maſſalſkiego Biſkupa Wileńſkiego, Xiążęcia Poniatowſkiego Biſkupa Płockiego, Sułkowſkiego Woiewodę Gnieźnińſkiego, Chreptowicza Podkanclerzego Litewſkiego, ex Ordine Equeſtri Ignacego Potockiego Piſarza Litewſkiego, Xiążęcia Adama Czartoryſkiego Generała Ziem Podolſkich, Andrzeia Zamoyſkiego Kawalera Orderu Orła Białego, Ponińſkiego Staroſtę Kopaynickiego wyznaczamy. Ta Kommiſſya pod Prezydencyą wzmiankowanego Wielebnego JMci Xięcia Biſkupa Wileńſkiego, lub in abſentia Jego pod Prezydencyą Pierwſzego in Ordine Kommiſſarzow odprawiać ſię będzie. Funkcya Kommiſſarzow teraz wyznaczonych do Seymu Ordynaryinego w Roku da Bog Tyſiąc Siedmſet Ośmdzieſiątym trwać ma, a na ow czas gdy ſię Stanom Rzeczypoſpolitey tak zdawać będzie, Ciż ſami potwierdzeni albo odmienieni per Sexennium tęż Funkcyą ſprawować będą. W przypadku śmierci na ktorego z Kommiſſarzow albo złożenia Kommiſſarſtwa, per Receſſum Officioſum od niego, Jego Krolewſka Mość Pan Naſz Miłościwy, inſzego ſpoſobem przepiſanym dla Kommiſſyi Skarbowey y Woyſkowey w Konſtytucyi Tyſiąc Siedmſet Sześćdzieſiątego Czwartego Subſtituere zechce. Odtąd tedy wſzyſtkie generalnie Akademie, Gymnaſia, Kolonie Akademickie, Szkoły publiczne, żadnych niewyłączaiąc, z tym wſzyſtkim co tylko do wydoſkonalenia Nauk y ćwiczenia w nich Młodzi Szlacheckiey ściągać ſię może, pod Dozor y Rozrządzenie Kommiſſyi tey oddaiemy, oraz Ordynacyi Ułożenie względem Czynności Jey do Approbacyi, albo poprawy przez Nas, zlecamy. Secundo. Do Funduſzow w maiątkach leżących y Ruchomych, Xięży Jezuitow, Jaśnie Wielmożni Jchmość Marſzałkowie Konfederacyi Koronney y Litew-

ſkiey

ſkiey wyznaczą Luſtratorow według potrzeby po dwoch lub więcey do każdego Collegium y pod nim będących Rezydencyi, Domow, Miſſyi y Dobr wſzyſtkich, używaiąc do tey pracy dla oſzczędzenia koſztu Oſob bliſko tychże Kollegiow, Rezydencyi Domow, y Dobr mieſzkaiących Obywatalow oſiadłych. Ci Luſtratorowie wyraźnie ad hunc actum Przyſięgli bydź maią więc w Kancellaryach Grodzkich in propriis Diſtrictibus, w ktorych Collegia leżą tę Przyſięgę juxta Rotham przez Nas acceptatam do Inſtrukcyi adjungendam, przed zaczęciem Funkcyi wykonać, y wykonaney świadectwo Autentyczne, ex Actis przed Kommiſſyą Edukacyi Narodowey przełożoną, producere powinni będą. Że zaś Rozrządzenie Oſob Duchownych Stroy y Regułę odmienną mieć odtąd maiących utrzymanie po Kościołach Nabożeńſtwa, y wiadomość o Sprzętach Kościelnych przytomność Deputowanych a Locorum Ordinariis potrzebną czyni, więc wolno będzie Jaśnie Oświeconym Jaśnie Wielmożnym Jchmość Xiężom Arcy-Biſkupowi Gnieźnińſkiemu y Biſkupom wybrać y wyprawić Oſoby Duchowne do tego zdolne ktorzy etiam przy ſpiſywaniu przez Luſtratorow Rzeczypoſpolitey wſzelkich Kościelnych Sprzętow obecni bydź mogą. Ci zaś Luſtratorowie od Rzeczypoſpolitey zeſłani we wſzyſtkich zatrudnieniach y wątpliwościach do wſpomnioney Kommiſſyi Nauk referować ſię tenebuntur, a ta Rezolucye dawać będzie y po Luſtracyi, ad ſummum we dwoch Mieſiącach czaſu ſkończyć ſię powinney, całe Opus Luſtratorow przed nami ukażą. A tym czaſem niżeli Rzeczpoſpolita finalne w tym wſzyſtkim Rozporządzenia poczyni, żeby Szkoły publiczne nieuſtawały, y Xięża Jezuici Kapłanami Swieckiemi zoſtać maiący, ſine Convenienti victu & amictu, & ſine deſervita pod ten czas Mercede, tudzież Scholaſtici & Novitii, ktorzy nie będą potrzebni do pracy y uſługi publiczney, podług przyſzłego Rozrządzenia bez ſpoſobu do przebrania ſię w inſzy ſtroy, do doſtania ſię w Domy Rodzicow, albo Krewnych, a Laicy oſobliwie w wieku iuż podeſzłym do prac niezdolnym żeby bez ſpoſobu do życia niezoſtawali, naznaczamy Summę Trzykroć Sto Tyſięcy Złotych Polſkich z Dochodow tychże Dobr Jezuickich. Ktorą to Summą dyſponować ma wolność Kommiſſya Edukacyi na wyż wyrażone potrzeby, per intervallum Dwoch Mieſięcy. Ignacy Xżę Maſſalſki B. W. Prezyduiący

Adam Łodzia Xże Poniński Marszałek Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowy Manu propria. Michał Hm: Radziwiłł MM. K. G. W. X. Litt: y Seymowy manu propria. Post Cujus quidem Sancitæ Constitutionis Superius præinsertæ in Acta præsentia Ingrossationem Originale Ejusdem Eidem Offerenti prævia Officij sui Quietatione est extraditum.

Mathias Sobolewski
Vnius Trns Castri Varsav.

PUCHAŁA mp.

Legit cum Actis Swieszewski.